

BŘEZEN

v knihovně

O knihách, o čtenářích, o knihovně, o výstavách, o knihovních systémech, způsobech půjčování, o propojování, o všem možném i nemožném. Ano, o tom všem se může psát v úvodníku zpravodaje do knihovny a zvláště teď v březnu. Měsíci čtenářů.

Když jsem se zabýval v únorových dnech sestavováním výroční zprávy knihovny za uplynulý rok, tak mne napadala řada věcí týkajících se čtenářství. Impulsem k těmto úvahám byly statistické ukazatele ve výpůjčkách čtenářů za rok 2018, kde ve všech sledovaných ukazatelích evidujeme meziroční pokles. Ten se sice dá odůvodnit úbytkem registrovaných čtenářů o 193 (z toho 67 je úbytek čtenářů do 15let), avšak při pohledu na jejich výpůjčky zaznamenáváme pokles o 3 911 výpůjček naučné literatury pro dospělé, o 11 237 výpůjček beletrie pro dospělé, o 3736 výpůjček beletrie pro mládež, o 455 výpůjček naučné literatury pro mládež, o 1 449 výpůjček periodik a o 661 méně výpůjček zvukových dokumentů. Pokládal jsem si otázku, zda lidé méně čtou, tj. půjčují si menší množství knih? Ale to se nepotvrdilo, v roce 2018 si čtenář půjčil v průměru na jednu návštěvu knihovny 1,82 knih, v roce 2017 to bylo 1,79 knih a v roce 2016 dokonce 1,66 knih. Vychází mi z toho poznání, že k nám lidé chodí méně často (fyzicky), méně se registrují, ale na jednu návštěvu si odnesou o něco více knih než v předchozích letech. V úvaze jsem šel dále. Napadá mne, že pokles ve čtenářích a výpůjčkách signalizuje skutečnost, že ubývá čtenářů, kteří čtou občas, návštěva knihovny byla pro ně spíše společenskou událostí korunovanou sem tam nějakou výpůjčkou. Na druhou stranu knihovně zůstávají věrni ortodoxní čtenáři, kteří ke svému životu knihy a knihovnu prostě potřebují. Průměrná cena knih neustále stoupá a v tomto kontextu se role knihoven bude do budoucna upevňovat.

Čas samozřejmě ukáže, nakolik tato tendence poklesu výpůjček dokumentů bude pokračovat, či se nám podaří tento pokles (čtenářů, výpůjček) zvrátit. Zajímavé bude tento trend sledovat napříč knihovnami v ČR, jakmile budou dostupná data, která ukážou, zda je to jev ojedinělý či obecný. Rád Vás s výsledkem seznámím.

Pavel Zajíc

2019

Program

CESTOU NAPŘÍČ OBORY A KRAJINAMI

Město v mé paměti

Pondělí 4. března | 16.00 | podkroví

Beseda s Jiřím Langerem, etnografem, historikem a dlouholetým muzejním pracovníkem zaměřeným zejména na lidovou architekturu. Otevřeno i veřejnosti.

KLENOTY BAROKNÍHO SOCHAŘSTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Virtuální univerzita třetího věku (VU3V)

Úterý 12. března | 9.00 | studovna

Čtvrtá přednáška s názvem **Náhrobek Jana Václava Vratislava z Mitrovic v Praze (1714 - 1716)** z cyklu, který seznamuje posluchače s několika neznámějšími sochařskými památkami z období baroka v Českých zemích.

VELKÉ TATRANSKÉ DOBRODRUŽSTVÍ

Čtení sluší každému

Středa 13. března | 15.00 | Domov seniorů

Čtení z nově vydané knihy Richarda Sobotky, která má podtitul: **Vzrušující a dramatické příběhy podle skutečných událostí.** Otevřeno i veřejnosti.

SEBELÁSKA

JAKO ZÁKLAD DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

Středa 13. března | 17.30 | podkroví

Lidé, kteří se neumějí mít rádi, častěji upadají do depresí. Většinou si neváží sami sebe, nemají zdravou sebeúctu, neumějí říkat ne, často se přetěžují. Má-li člověk sám sebe rád, netrpí ani pocity méněcennosti ani není sobcem, který myslí jen na sebe. Co to zdravá sebeláska je a jak se k ní dopracovat? Dozvíte se na přednášce **Bc. Ludmily Křivancové**, knihovnice a spisovatelky.

UPOZORNĚNÍ! V rámci akcí pořádaných Městskou knihovnou Rožnov p. R. jsou pořizovány obrazové a zvukové záznamy za účelem prezentace organizátora. Knihovna nenes odpovědnost za záznamy pořízené a zveřejněné jinými subjekty.

(BÁ)SNĚNÍ V ULICÍCH

Čtvrtek 21. března | 12.00–17.00 | půjčovna

Oslavte první jarní den nebo Mezinárodní den poezie s básněmi.

Ukryjte v ulicích Rožnova básně, vyfoťte a nasdílejte na Instagramu **#guerillapoetrying**.

Knihovna se přidá s poezií Shella Silversteina a Mariana Pally. Pokud na některou narazíte, přečtete si ji, odnese domů nebo vystavte jinde. Jen tak pro radost.

HISTORIE MĚSTSKÉ POLICIE V ROŽNOVĚ POD RADHOŠTĚM

Čtvrtek 21. března | 18.30 | podkroví

Povídání o historii rožnovské městské policie. Ohlednutí do časů minulých u příležitosti 25 let jejího novodobého působení. Epizodky ze života rožnovských občanů pohledem strážníků.

KLENOTY BAROKNÍHO SOCHAŘSTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Virtuální univerzita třetího věku (VU3V)

Úterý 26. března | 9.00 | studovna

Pátá přednáška s názvem **Ctnosti a Neřesti v Kuksu (1718-1720)** z cyklu, který seznamuje posluchače s několika neznámějšími sochařskými památkami z období baroka v Českých zemích.

Program

PRO DĚTI

FÍLA, ŽOFIE A SMARAGDOVÁ DESKA

Březen | podkroví

Zimní příběh ztraceného plyšového medvídka podle stejnojmenné knihy. Program pro školní družiny, termín po domluvě s knihovnicí **Jitkou Slezákovou**: slezakova@knir.cz, tel. 571 654 747.

LOUTKOVÁ PŘEDSTAVENÍ PRO DĚTI

Sobota 9. a 23. března | 10.00 | podkroví

Představení loutkového divadélka ROLO. Vstupné: 30 Kč.

PIDIKNIR – KRTEČEK

Středa 20. března | 9.00 | dětské oddělení

Setkání rodičů s předškolními dětmi (do 6 let) v rámci projektu S knížkou do života. Společně s oblíbenou postavíčkou se vydáme mezi zvířecí kamarády.

MOŘSKÝ OBCHŮDEK

Středa 27. března | 14.00 | půjčovna

Přijďte směniti mořské peníze Moriony za drobné odměny.

VÝSTAVA

ČESKÉ VĚDKYŇE A JEJICH PŘÍNOSY NEJEN ČESKÉ VĚDĚ

Od 4. března do 30. dubna | chodby a podkroví

Výstava karikatur českých vědkyň a jejich vědeckých přínosů. V dobách, kdy bylo vzdělání, kvalifikované profesní uplatnění a vědecká kariéra pro ženy něčím bezmála revolučním, se přesto našlo mnoho statečných průkopnic, které uspěly a dokázaly se nesmazatelně zapsat do rozvoje české a světové vědy. Záměrem výstavy je představit české vědkyňe a upozornit především mladší generaci na jejich objevy, úspěchy a prvenství. Hlavním smyslem výstavy je upozornit na význam černého humoru jako důležité schopnosti komunikovat o vážných věcech s nadhledem.

Špeky z regálů

TRÁVNÍČEK, J. Česká čtenářská republika: generace, fenomény, životopisy. Brno: Host, 2017.

Jiří Trávniček se fenoménu čtení věnuje dlouhodobě. Publikoval řadu článků na toto téma, realizoval několik

dlouhodobých a hloubkových výzkumů, které následně publikoval (v publikacích Čtème, Kniha i jejích lidé, Čtenáři a internauti, Překnížkováno). V knize Česká čtenářská republika se snaží o zmapování čtenářské kultury současné české populace. Činí tak ze třech úhlů. Zkoumá čtenářskou kulturu z úhlu generačního, z úhlu fenoménů (kde se čtenářské preference protínají, co mají společného) a nakonec z úhlu životopisného (případy životních čtenářských drah). Česká čtenářská republika by měla být jakýmsi komplexním završením dlouholetých výzkumů. Přináší celou řadu zajímavých informací a věřím, že některým čtenářům přinese potěšení, případně pocit vlastní identifikace. Protože, co vám naskočí za asociace, řekne-li se např.: *povinná četba, knižní čtvrtek, Švejk* nebo *Javořická*? Tahle kniha by neměla uniknout pozornosti, knihovníkům zejména.

Pavel Zajíc

NEFF, H. Tajemství gobelínu. Praha: Fragment, 2008.

Max McDaniels je obyčejný mladý kluk z předměstí Chicaga. Žije pouze s otcem, jelikož jeho matka záhadně zmizela. Jednoho dne, během návštěvy muzea umění, narazí

Max na záhadný gobelín, který mu změní život navždy. Rowanská akademie a záhadný svět nečekají na příchod mladých kouzelníků, ale brzy zjistí jak moc je potřebovali. Odhalování svého osudu a poslání, přátelství i zrady, cestování v přítomnosti, ale i v čase a prostoru, jež se řídí jinými zákony, než na které je Max a jeho kamarád David zvyklý. I přes podobnosti a možné „vykrádání“ série Harry Potter, se kniha četla velmi dobře a rád se k ní zase jednou vrátím.

David Štrunc

Špeky z regálů

KARLÍKOVÁ, I. Muslimské peklo.

Praha: Daranus, 2016.

KARLÍKOVÁ, I. Muslimská pomsta.

Praha: Daranus, 2018

Dvě na sebe navazující strhující autobiografické knihy podobné bestselleru „Bez dcerky neodejdu“. Jenže mnohem bližší naší realitě – Češka Iva má v 90. letech 20. století dítě s bosenským muslimem Senadem a je opakovaně vystavená jeho brutálnímu fyzickému a psychickému týrání. „Až příliš pozdě jsem pochopila, že tam u nich, v Bosně mezi muslimy, je docela běžné zacházet se ženou jako s kusem hadru a odvolávat se na Alláhovu vůli. Můžu se od něj chtít odejít, ale

strach, že si nás s dcerkou najde a ublíží nám, mi to nedovolil.“ Je zarážející, že když se Iva ze všeho vymanila, po krátkém čase přišla do Bosny znovu jako tlumočnice pracující pro české vojenské jednotky, které dohlížely na obnovu válkou zničené země.

Senad ji samozřejmě našel a ona musela znovu bojovat o své zdraví, budoucnost i dceru... Autorka si svou navítku pokoušela vysvětlit nízkým sebevědomím, na němž měla podíl její matka, a také hlasem srdce, které neustále přehlušovalo logické argumenty mozku. Dá se to pochopit? Snad... Poučit se? Naprosto nutné!

Eva Lhoťanová

AUGUSTA, P. a HONZÁK, F. Z řeckých bájí a pověstí. Vydání první. Praha: Euromedia, 2018.

Nové vydání řeckých bájí a pověstí pro ty nejmenší čtenáře jistě potěší každého, kdo má rád staré mýty o bozích na Olympu.

Zkrácené příběhy doplněné

vtipným komiksem poučí i pobaví. Nevíte, jak to vlastně bylo s Prométheem, co ukrývá Pandořina skříňka, kdo byl král Midas, proč je Sisyfova práce symbolem marného úsilí nebo koho miloval slavný Orfeus? Začtěte se s dětmi do nesmrtelných příběhů řeckých bohů, polobohů i lidí a vydejte se na dobrodružnou cestu do historie. Nebudete litovat.

Renata Vinklerová

SILVERA, Adam. Oba na konci zemřou. CoöBoo 2018.

Představte si společnost, podobnou té naší, ve které neexistuje neočekávaná smrt. Pokud se vám krátce po půlnoci neozve Hodina smrti, máte ten den jistotu, že nezemřete. Mateovi je sedmnáct a Hodina smrti se mu ozvala. Stejně jako Rufusovi. Neznají se a oba jsou v tu chvíli z různých důvodů osamělí. Využijí seznamovací aplikaci Poslední přítel a prožijí společně den. Naplno. Kniha vyprávěná střídavě z pohledu obou hochů, plná přemítání o věcech, na kterých záleží, o rodině, přátelství, o hledání sebe sama.

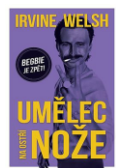
Jitka Slezáková

EDWARDSON, Å. Komisař Winter – Léčka. Brno: Moba, 2015.

Romantické šérové ostrovy jihozápadně od Göteborgu, skrývají dávné kruté tajemství. Píše o něm podivínský spisovatel, který se náhodou dostane do konfliktu se svým sousedem. Další noc po něm někdo střílí. Ale kdo a proč? A jak s tím souvisí opuštěné auto uprostřed silnice, ve kterém také padly výstřely? Spousta záhad v tlusté knize. Protože jde o krimi, autor kladl velký důraz na policejní vyšetřování. Policistů je tady hned několik a my je zastihneme v práci i doma. Všichni jsou uvěřitelní lidé z masa a kostí, kteří prožívají radosti a starosti podobným těm, jaké máte i vy. Většina dialogů je však velmi strohých, tak určitě lidé mezi sebou nemluví. Až to někdy bylo příliš a člověk se cítil jak uprostřed cvičiště.

Michal Hurta

Welsh, I. Umělec na ostří nože.

Praha: Dobrovský s.r.o., 2018.

V posledním autorově románu se opět setkáme s Francisem Begbiem z Trainspottingu, který vede spokojený život jako malíř a sochař. Žije v klidu se svou ženou a dvěma dcerami v luxusním domě na pláži v Kalifornii, ale temná minulost ho dostihne.

Markéta Baďurová

Deskové hry

V březnovém zpravodaji opět nezapomeneme na malou ukázkou z fondu deskových her. Slunečné dny nás budou více lákat ven, ale i tak doporučujeme si udělat chvíli čas na společné chvíle u deskové hry. Minimálně vám to zvedne náladu.

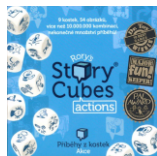

Barevný kód

Hlavalamová hra pro 1 hráče z řady SMART games. Dílek po dílku a obrázek je tu! Barevný kód přináší explozi barevné zábavy pro děti i dospělé. 100 Různých rébusů zadání vám přinese zajímavé výzvy a celé dny zábavně

stráveného času.

- 1 hráč
- od 5 let
- průměrný čas hry: 5 minut

Příběhy z kostek: Akce

Užijte si téměř nekonečné množství příběhů ve hře, ve které nejde o vítězství, ale především o rozvíjení představitosti a fantazie.

- 1 - 20 hráčů
- od 6 let
- průměrný čas hry: 15 minut

Jak nedostat INFARKT

Záhada, kterou tak rádi řešíte znovu a znovu, je teď ještě napínavější. Koná se párty s obvyklými podezřelými a hostitele někdo zabil. Neudělala to Růženka činkou v koupelně? Tentokrát nikdo tiše nečeká na odpovědi.

- 3 - 6 hráčů
- od 8 let
- průměrný čas hry: 45 minut

Více na: <https://knir.cz/sluzby/deskove-hry/>

-erhal-

Rozchodník

Masy sněhu se rozutekly směrem k mořím. Je na čase probouzet přírodu ze zimního spánku. Stejně tak se začíná probouzet návštěvnost naší Semínkovny, která se nachází v 1. patře knihovny.

Náprstník červený – téměř na všech obálkách knih o jedovatých rostlinách se skví náprstník červený. Ze zahrad, kde si hrají děti, se proto rezolutně vytrhává. Látky v něm obsažené jsou sice extrémně jedovaté, ale šance, že je děti pozřou, je minimální. Za prvé: děti málokdy jedí květy, spíš plody. Spoluautor publikace se rozhodl zahrát si na pokusného králíka a jeden květ náprstníku sníst. Při kousnutí do květu se ihned uvolnila velmi hořká a ostrá látka, která podráždila dutinu ústní a vyvolala záplavu pěnících slin. Po několika kousnutích se mu nepodařila jednotlivé části rostliny spolknout, protože mu byla na zvracení. Po vyplivnutí květu se mu ještě několik hodin tvořila hořká pěna. Pachuť a pálení zmizely po napití se mléka.

Může být východiskem pro pacienty se srdečními onemocněními. Rostlina obsahuje mimo jiné digitalis-glykosidy, kterým se pro jejich příznivé účinky na srdeční choroby také říká srdeční glykosidy. Starají se o lepší prokrvení srdečního svalu, a léčí tak srdeční slabost. (Encyklopedie bylin a koření – Nico Vermeulen)

Michal Hurta

CeDírna

Satanic Surfers. Taste the poison. místo vydání není známé: Bad Taste Records, 2005.

Březnovou cedírnu s klasickými třemi zářezy začneme tím nejrychlejším. Satanic Surfers dají na desce Taste the poison ochutnat pořádnou porci melodického punk-hardcoru v těch nejlepších kvalitách. Deska je nahrána v roce 2005, takže už je to nějaký skoro 15 let, ale svižné tempo a charakteristický zpěv Rodriga Alfara, chytlavé melodie dvou proplétajících se kytar poháněné dieselovou rytmikou z ní dělají desku nadčasovou. Pokud je vám 15 a baví vás prohánět se na skejtu, jsou Satanic Surfers skoro povinností. Kapela hrála v letech 1989-2007, pak se odmlčeli, ale od roku 2014 opět čile koncertují a v roce 2018 přišli s novou deskou. Taste the poison je poslední deskou před sedmiletou pauzou a SS na ní ukazují to nejlepší ze svých kvalit.

Květy. Komik do půl osmé. Dolní Loučky: Indies Scope, [2017].

Přesuňme se do ke Květům a jejich desce z roku 2017. Komik do půl osmé. Když mluví o téhle kapele, pak máte dvě možnosti, láska nebo nenávisť. U mne zvítězila láska. Kdysi u desky Bílé včely (o které jsem v CeDírně psal před několika lety) a i nyní u Komika musím konstatovat, že to není láska jednoznačná a bez podmínek. Na této desce Květy proměnily sestavu (basu a housle nahradily klávesy a smyčky), základní duo Kyšperský a Pilgr zůstává stejné. Proměnily se písničky? To ani ne, pořád zůstávají křehce zašmodrchané a čouhá z nich podivně artistní Kyšperského zpěv, se kterým se znova a znova musím vyrovnávat, ale to je mi na Květech sympatické. Není to jednoznačné. Za mne jsou skladby skvělé všechny, ale doporučuji minimálně dvě. Odpočinout a Holka (obě s výrazným sloganem v refrénu), které v podvědomí zůstanou dlouho. Schválně.

BOMBINO. Deran. USA: Partisan, 2018.

A na konci CeDírny se přesuňme do frankofonního světa a dejme šanci world music. Bombino je nigerijský písničkář a kytarista. Deska v knihovně se jmenuje Deran.

Co bych o ní napsal? Obsahuje 10 klasických tuaréckých písní, které Omara Moctar (tak se Bombino oficiálně jmenuje) přearanžoval pro rockovou kapelu. Deska plyne v uvolněném rytmu, který nutí rozhoupat boky a přestože nerozumím ani slovo (francouzsky nemluvím), je mi hudba blízká. Myslím, že byste to mohli mít stejně.

Pavel Zajíc

Lovci perel

V únoru loví perličky 50 dětí. Až na výjimky děti vždy vyplňují také „nepovinné otázky“. A v jejich odpovědích mnohdy nalezneme „perly“ pravopisné: např. hrosnové víno nebo policajní auto. Ale také se můžeme poučit; tentokrát nás malá čtenářka díky knize Hvězdy pražské Zoo inspiruje k návštěvě KOVOZOŮ ve Starém Městě. Věděli jste o něm?

Kategorie 1.–2. třídy

Slováková Barbora... 12 perel

Kategorie 3.–5. třídy

Jakubová Karmela... 14 perel

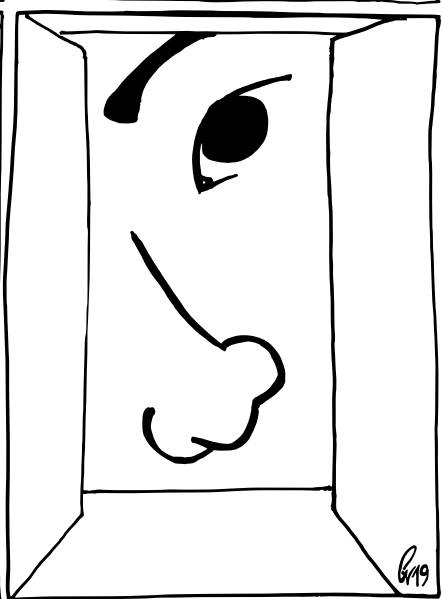
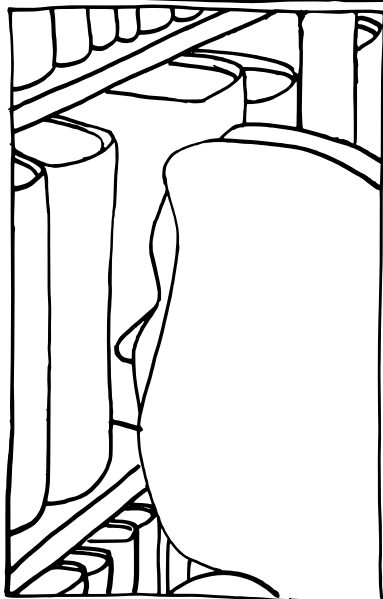
Kategorie 6.–8. třídy

Sačková Markéta... 9 perel

-izem-

KNĚŽ

roste

Nečekaná setkání

6/19

Čtenářská výzva 2019

Po roční přestávce se v knihovně opět pustíme do Čtenářské výzvy, která nedá zadarmo nic, ani velkým čtenářům.

Čtenářská výzva se snaží přiblížovat čtenářům nové knihy zábavnou formou. Výzvu lze brát jako zajímavou inspiraci ke čtení, jste-li však soutěživý typ, pak svůj pokus můžete po registraci zaznamenat na webu databazeknih.cz a s kapkou štěstí získat zdarma 20 knih na příští výzvu nebo hrnky Databáze knih!

Seznam témat:

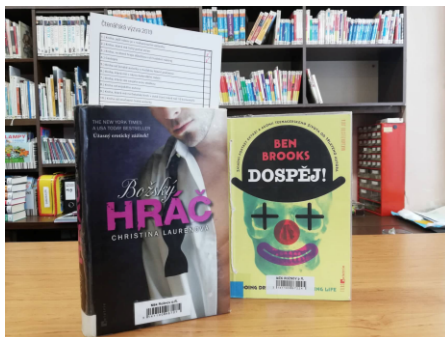
- 1.) Kniha, jejíž název je v rozkazovacím způsobu
- 2.) Kniha, která má lichý počet stran
- 3.) Kniha, ve které hraje důležitou roli hudební nástroj
- 4.) Cestopis
- 5.) Kniha od ženské autorky s mužskou hlavní postavou
- 6.) Kniha, která má v názvu kalendářní měsíc
- 7.) Kniha, která vás zaujala svou obálkou
- 8.) Kniha od asijského autora
- 9.) Kniha, která má na Databázi knih v době čtení méně než 10 komentářů
- 10.) Kniha od současné české autorky
- 11.) Kniha, jejíž děj se odehrává v Ostravě
- 12.) Kniha, která má v názvu slovo kniha
- 13.) Kniha autora, jehož jméno i příjmení začíná na stejné písmeno
- 14.) Kniha o vašem oblíbeném místě, zemi
- 15.) Kniha od autora, který napsal více než 20 knih
16. Kniha s oxymórem v názvu
17. Kniha, jejíž děj se odehrává ve vězení
18. Kniha, která získala Man-Bookerovu cenu
19. Zcela nová kniha vydaná v roce 2019
20. Kniha s černobílou obálkou

Pracovníci knihovny se již zapojili a v dnešním zpravodaji vám přinášejí tipy na první dvě knižní výzvy. Tak směle do toho.

David Štrunc

Kniha, jejíž název je v rozkazovacím způsobu

BROOKS, Ben: Dospěj!
RENNISONOVÁ, Louise: Zmlkni, mozku!
DREYER, Eileen: Neohlížej se
JACKSON, Lisa: Všechno mi řekni
ŠEBEK, Karel: Dívej se do tmy, je tak barevná

Kniha, která má lichý počet stran

LAURENOVÁ, Christina: Božský hráč
POZNANSKI, Ursula: Erebos.
OLSSON, Linda: Sonáta pro Miriam
INDRIDASON, Arnaldur: Seance smrti
KOTLETA, František: Velké problémy v Malém Vietnamu